SURINAAMSCHE COURANT.

No. 93.) DINGSDAG den 4e. DECEMBER. (Ao. 1821.)

P A R A M A R I B O.

ZEE-TYDING.

BINNENGEKOMEN:

Het Schip *de Streever*, Kapt. AFFLICK van *Amsterdam*.

BUITENLANDSCHE BERIGTEN.

Getrokken uit de Hollandsche Couranten van Julij 1821.

F R A N K R Y K.

PARYS *den 16e. Julij.*

VERVOLG en SLOT van het overzigt over de Amerikaansche zaken, (zie Couranten No. 89, 91 en 92.)

MEXICO. — Mexico levert geen minder belangrijk tooneel op, dan de landen, waarop wij de oogen gevestigd hebben, doch het zoude ons te verre doen uitwijden, er eene flaauwe zwakke schets van te geven; wij zullen ons bepalen tot de opgave van het aldaar onlangs gebeurde, en dit zal voldoende zijn, om een vrij juist denkbeeld te erlangen van den toestand, waarin zich dit land omstreeks het midden der verledene maand Maart bevond. De revolutionnaire bewegingen schenen er, behalve in eenige binnen-provinciën, sedert lang gestild te zijn, toen in de eerste dagen van Maart, een Kolonel der Koninklijke armee, *Yturbide* genaamd, met zijn geheel legerkorps, de armee verliet, zich met het insurgenten opperhoofd *Guerrero* vereenigde en de onafhankelijkheid van Mexico proclameerde. *Cavaleri*, die te Cuernebaca kommandeerde, volgde dit voorbeeld. Den 7e. Maart kondigde *Yturbide*, door de insurgenten als generaal erkend, eene nieuwe proclamatie af, waarin hij aan de Mexicanen voorstelde 1°. om eene provisionele Junta te creëren, half uit Europeanen en voor de wederhelft uit Amerikanen bestaande; 2°. om onverwijld de Cortes bijeen te roepen tot het opstellen eener Constitutie, bij welker eerste artikel eene nationale en erfelijke monarchij werd daargesteld; 3°. om een prins uit de Koninklijke familie van Spanje, onder den titel van Keizer, tot den troon van Mexico te roepen enz.

Bovengemelde proclamatie had de massa des volks en verscheidene, in de kleine steden verspreide, kleine detachementen troepen verleid. Deze verleiding zou misschien algemeen zijn geworden, zoo niet het korps officieren van het garnizoen der hoofdstad, door den Onder-Koning bijeengeroepen, verklaard had, dat de troepen met den besten geest bezield waren, en, in hunnen naam, had aangeboden, om op staanden voet tegen de insurgenten op te rukken; en zoo niet de Aartsbisschop, de municipaliteit en de andere geconstitueerde ligchamen, insgelijks den onderkoning hadden aangeboden, om uit al hunne magt mede te werken tot herstel der orde en rust in het Koningrijk.

Dit besluit der troepen en der autoriteiten van Mexico, hetwelk men zich haastte, in de steden, alwaar de proclamatie van *Yturbide* het meest gewerkt had, te doen kennen, stuitte de oproerige bewegingen, welke zich alomme snellijk geopenbaard hadden. De onderkoning gaf tevens aan verschillende korpsen bevel, om de rebellen te gaan aantasten, wier hoofdkwartier te Aquala was. Den 5e. Maart waren 2000 man van la Puebla vertrokken, en het garnizoen van Mexico moest tot hetzelfde einde 4000 man leveren. *Yturbide* en *Guerrero* hadden 5000 man bij de hand en *Cavaleri* had er 1000 of 1200 te Cuernebaca. Onze brieven van Vera-Cruz, van den 14e. Maart, melden, dat, zoo zij geen gebrek aan wapenen hadden, hunne armee in drie of vier maanden tijds, 3000 man zou kunnen bedragen; want de zaak van onafhankelijkheid heeft

[illegible] aanhangers in de provinciën der binnenlanden.

Brazilie. — Onze brieven van Rio-Janeiro gaan slechts tot den 5e. April. Hetgene zij nopens de omwenteling in dat land behelzen is sedert lang bekend. Er is gene stad, geen dorp, of zij zijn geneigd, om aan het, in naam en op last des Konings, te Rio-Janeiro gebeurde hun zegel te hechten. Men sprak er veel van het (toen) aanstaande vertrek van Z. M. naar Portugal, en de toebereidselen aan boord der vloot, die Hoogstdenzelven zou overvoeren, duurden voort. Men dacht dat alles tegen het einde van April zou gereed zijn, doch er waren nog menschen, die niet gelooven konden, dat de Koning Amerika zou verlaten.

Ondanks de volkomene verandering van stelsel in Brazilie, en de vrijheid welke ieder thans geniet, om over de publieke zaken en de maatregelen der autoriteiten te spreken, zijn er zaken, zegt onze correspondent, die in het diepste geheim bedolven blijven, en onder anderen, de besluiten, welke het gouvernement moet genomen hebben betrekkelijk de onafhankelijke provinciën van la Plata. Sedert de bezetting van Monte-Video door deszelfs troepen, heeft het gouvernement van Brazilie niet opgehouden, werkelijk in oorlog of in eene vijandelijke houding met die provinciën te zijn, en het is te vermoeden, dat het, jegens dezelven van gedrag zal veranderen. Heeft het dit reeds gedaan? dit is eene vraag, welke onze korrespondent ter beantwoording voorstelt; waarschijnlijk zal zijn volgende brief dit vraagstuk oplossen.

Den 2e Augustus. De Baron *de Millius*, kommandant en administrateur, van wege den Koning, op Bourbon, heeft in een der Bordeauxsche dagbladen de volgende beschrijving medegedeeld nopens de laatste uitbarsting van eenen vuurspuwenden berg, op dat eiland:

Verhaal van de uitbarsting des volkaans van het eiland Bourbon, 1821.

Den 27sten Februarij, ten 10 ure des morgens, was de lucht betrokken; men hoorde een schrikwekkend gedruisch, naar dat van een' zwaren donderslag gelijkende, en [illegible] welk veroorzaakt werd door de uitbarsting eener vuur- en rookkolom, door den cra[ter] des volkaans uitgebraakt. De helderheid v[an] den dag maakte, dat dit luisterrijk doch ont[-] zettend verschijnsel geene volkomene werking deed; doch toen de nacht aankwam, zag men eene vuurzuil voortgebragt door wentelende vlammen en ontvlamde stoffen, zich met majesteit tot eene verbazende hoogte verheffende, en daarna met een ijsing wekkend geraas neder vallende. De helderheid, welke dezelve rondom zich verspreidde, was dusdanig, dat men, in de omstreken aldaar, eenen brief bij het schijnsel van dit wonderlicht kon lezen. Omstreeks middernacht onderscheidde men drie vuurvloeden, zich boven aan den berg eenen weg banende, een weinig beneden den crater, en eene op den grooten weg perpendiculaire rigting nemende. Den 9[den] Maart was een derzelven reeds dwars over denzelven gestroomd, er een' korst van lava achterlatende van 5 à 6 voeten hoog, en [illegible] voeten grondvlakte; dezelve volde naar zee met eene breedte van 30 gemetten, en deed het water tot zulk eene aanmerkelijke hoogte opspatten, dat het, in de gedaante van regen, weder neder viel.

Op het oogenblik der uitbarsting, vormde zich in de omstreken van den volkaan een stofregen, uit zwartachtige assche, goudkleurige glasdraden en zwavelachtige deelen bestaande. Deze regen heeft twee uren geduurd. Den 9den Maart, voelden wij eene aardbeving, die zoo snel en kort van duur was, dat men er de rigting niet van heeft bespeuren.

Sedert het oogenblik der uitbarsting tot op heden heeft de berg niet opgehouden te branden, echter verschillende perioden doorloopende. Den eersten dezer bragt hij zulk eene groote hoeveelheid rook voort, dat het hoofd des eilands er mede bedekt was. Den 2den waren de regens zoo overvloedig, dat de arm der naar de zee gestroomde lava werd uitgedoofd, en den 4den kon men dien overgaan, zonder de grootste gevaren te loopen.

Een waarnemer, door mij derwaarts [illegible]

plaatst dat hij zelfs de geringste omstandigheden, die de werkende volkaan ons mogt opleveren, kon gadeslaan, meldt mij op dit oogenblik, dat de tweede lava-arm den grooten weg bereikt heeft in eene dubbele breedte als van den eersten, dat is van 60 gauletten, en dat de derde er nog 200 van daan is.

Daar ik langen tijd de stad Napels en Sicilie bewoond heb, ben ik verzekerd, dat de lava, door den volkaan van Bourbon voortgebragt, in geenen deele naar die gelijkt, welke de Vesuvius en de Ethna opleveren. De lava dier beide laatste volkanen is digt in een gedrongen, hard en zeer poreus; men maakt er kleinooden en snuifdozen van, zoo fraaijer gepolijst dan het marmer. De straten der stad Napels bestaan uit ruiten lava van den Vesuvius, en zijn zoo glad, dat men, in regentijden, er even als over het ijs schaatsen op rijdt. De lava des volkaans van Bourbon bestaat uit scoriën van eene zwarte kleur en heeft het voorkomen van hamerslag.

Sainte Rose den 9len April 1821.

De Maire van St. Rose, FREYRE DE BALLERGUE.

DUITSCHLAND.

FRANKFORT *den 2e. Augustus*. Men vindt in een duitsch dagblad, 't welk onder de liberale wordt gerangschikt, een vrij uitgebreid opstel over den tegenwoordigen stand der russische en turksche aangelegenheden. Men betoogd daarin, dat, bijaldien het tusschen beide deze Staten tot eenen oorlog mogt komen, Duitschland en ook Frankrijk onzijdig kunnen blijven, en dat, in dat geval, de verwoesting der turksche provincien en de gestremde uitvoer van granen uit het zuidelijk gedeelte van Rusland, de italiaansche Staten zal noodzaken, granen uit Duitschland te ontbieden, en daardoor de prijzen, onder welke de landman thans gebukt gaat, verhoogen. Men meent verder, dat de russische regering, eenstemmig ook de armee en de natie gestemd was, den opstand der Grieken heeft afgekeurd, doch het hoogmoedig en barbaarsch gedrag der Turken niet onbemerkt heeft kunnen laten; dat genoemde regering niet geredelijk den oorlog zal verklaren, maar reeds instructien aan de geallieerde Hoven heeft afgezonden, en daarbij zelfs de bemiddeling van Groot-Brittannie en Oostenrijk heeft ingeroepen; dat zij ook, in plaats van dadelijk tot de oorlogsverklaring over te gaan, de Verhevene Porte een tijdsverloop van acht dagen verleent, om zich te beraden. Men oordeelt wijders, dat welke ook de gevolgen van eenen oorlog zouden mogen zijn, Rusland nimmer eene vermeerdering van grondgebied zal beoogen, 't welk de tegenwoordige europeesche alliantie zoude kunnen bedreigen; dat, zoo de Turken indedaad geheel van het vaste land van Europa terug gedreven konden worden, het lot der bevrijde provincien *te voren* zoodanig zal kunnen zijn bepaald, dat geene der tegenwoordige belangen daardoor worden benadeeld; terwijl daarenboven het herstel van het grieksche Keizerrijk, het geliefd ontwerp van Catharina, uit hoofde van het groot verschil der onderscheidene bevolkingen dier landen, bezwaarlijk zoude kunnen worden verwezenlijkt, zonder de vorige dwingelandij door eene vernieuwde te doen vervangen, ten einde zulke ongelijkslachtige deelen onder een geheel te brengen.

Het behaagde God, heden morgen omstreeks zes uren, op het alleronverwachts mijne dierbare Echtgenoot de Heer ABRAHAM VAN DER KAMP, in zijn Ed. leven oud Raad van den Edele Achtbare Hove van *Civile Justitie* alhier, in den ouderdom van ruim 55 jaren, het tijdelijke met het eeuwige te doen verwisselen, mij achterlatende zeven onmondige Kinderen, waarvan eenige het verlies nog niet kunnen gevoelen.

Zijne nabestaanden, Vrienden en alle die den Overledene van nabij gekend hebben, zullen het verlies beseffen, en met mij gaarne de hulde van een teder Echtgenoot, goed Vader, en Menschen vriend zijne nagedachtenisse toewijden; terwijl ik verzoek door Rouwbeklag mijne droefheid niet te vermeerderen.

Paramaribo den 28e. November 1821.

H. G. SLUITER.
Wed. A. VAN DER KAMP.

C. J. FUCHS presenteerd te koop verscheide gedroogde Boereboontjes en Noordwijksch Elixter in halve Vlessen, aangebragt met *de Verwagting* Kapt. BODEMAN.

Word geland en te koop bij de ondergetekenden de Karga van de Noord Amerikaansche Brik *Gossyppium*, Kapt: J. FOSTER van *Cape Ann*: nieuwe Bakkeljaauw, Mackreelen, Tabak, 1 en 1½ dm. beste Am. Planken.

Voorts nog in voorraad Spek in heele en halve Vaten, Zout Vleesch, Tafel en Grof Zout, Harpuis en Pik &c. &c.

Paramaribo den 4e. December 1821.

GEBRs. WILKENS HZ.

Ontvangen per de laatste gearriveerde Schepen en te bekomen bij M. N. MONSANTO, tot civiele prijzen:

Boter, Z. M. en Kom. Kaazen, Kasseer Vleesch en Tongen, dito Vet in potten, Lijn, Patent en Zoet Olij, Witlood, Zink en Platlood, dubb., enk., laatijzers, groote en kleine knipers, duiker Spijkers, lood dito in ponds P...jes, Slijpsteenen van 1½ tot 4 vt. ...meter, donker groene Lakens &c. in voorraad: Neteldoeken, Linnens, ...ger Buffels en Waakrokken, blaauwe groene Tafel Kleeden, bruin Laken, zwart Kassimier, Eng. Zeep, lange Pijpen La. K., Genever en Brandewijn, Roode, Madera, Muscatel de Frontignan en Champagne Wijnen, Eng. Poorter, Licqueuren, Pruimen, Rozijnen en Corenten, Glaswerk, Porcelein en diverse andere goederen meer; als mede 1½ d. Copie vloer Planken, Bruin- en Groenhart en andere 4 k. Hout.

G. BERGMAN woonende in de *Wageweg Straat*, in het Huis voorheen bewoond door den Heer RIETSTAP, in vroegere jaaren de Chirurgicale Practijk in deze Kolonie geëxcerceerd hebbende, en alnu uit Moederland geretourneerd zijnde, is voornemens voortaan wederom de Chirurgijns Practijk aan *Paramaribo* en omliggende Plantagien uit te oefenen, hij recommandeerd zich dierhalve in de gunst der Heeren Planters en verdere Ingezetenen dezer Kolonie.

Paramaribo den 1e. December 1821.

De ondergeteekende geeft bij deze kennis, dat de Apothecars affaire tot ultimo December nog canteeren op de firma G. W. EGGERS en Co. op primo Januarij 1822 door hem zal worden gecontinueerd onder Firma HENDk. GOUDMAN en comp. recommanderende zig in de gunst der Heeren Planters en verdere Ingezetenen.

Paramaribo den 1e. December 1821.

HENDk. GOUDMAN.

Van J. C. WEBER heeft zig geabsenteerd de Neger DECEMBER gemerkt op zijn arm I. C. W., word een ieder gewaarschouwt hem te verbergen, maar tegens vangloon overteleveren.

Paramaribo den 3e. December 1821.

---

* * Ter dezer Drukkerij zijn te bekomen Almanakken voor * het Jaar 1822.

Gedrukt te PARAMARIBO ter Gouvernements Drukkerij van C. J. FUCHS.